

PLANI I PUNËS
PËR
EKIPIN KOMUNAL PËR TË DREJTAT E FËMIJËS, HANI I ELEZIT
(2024– 2026)

Hani i Elezit, Tetor 2023

HYRJE

Komuna e Hanit të Elezit i kushton rëndësi mirëqenies së të gjithë qytetarëve të saj. Me politikat dhe praktikën e saja, qeverisja komunale siguron shërbime cilësore për qytetarët, pavarësisht përkatësisë së tyre mbi çfarëdo baze. Sidoqoftë, fëmijët janë një grup i qytetarëve tanë që konsiderohen si kategori e veçantë dhe në nevojë në vështrim të gëzimit të të drejtave të tyre të njeriut. Për shkak të moshës së tyre, ata ende nuk e kanë zhvillimin e plotë fizik, kognitiv e emocional. Prandaj varen nga të rriturit në gëzimin e të drejtave të tyre. Si Komunë ne jemi të përcaktuar të vihem në mbrojtje të të drejtave të tyre dhe në ofrimin e kushteve për zhvillim të plotë të tyre. Ky përcaktim, reflektohet në politikën tonë qeverisëse e cila është miqësore për fëmijët.

Ky dokument i hartuar do të shërbejë si dokument pune për ekipin komunal për të drejtat e fëmijës, si organ i themeluar së voni nga komuna për të mbarështuar politikat dhe praktikën në lidhje me të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës. Plani i punës është hartuar në përputhje me praktikën e promovuar të qyteteve mike për fëmijë dhe përmban fusha të ndryshme të veprimit, të nevojshme për të siguruar realizimin e të drejtave të fëmijës dhe mbrojtjen e tyre.

Procesi i hartimit të planit të punës ka qenë proces dinamik dhe me pjesëmarrje të gjerë, përfshirë sektorët komunalë, institucionet qendrore, si dhe vetë fëmijët e organizuar.

Disa nga veprimet që i kanë paraprirë hartimit të kësaj strategjie janë:

- Janë organizuar konsultime paraprake me palë të ndryshme që kanë ndihmuar në mbledhjen e informatave themelore dhe përgatitjen e procesit të planifikimit;
- Është organizuar një punëtori dyditësh e planifikimit me pjesëmarrje, ku janë identifikuar fushat e veprimit, si dhe është përcaktuar logjika e intervenimit;
- Është organizuar konsultimi me përfaqësuesit e fëmijëve dhe qytetarëve.
- Është mbajtur një takim përcjellës me një grup të ngushtë punues në nivel komunal për të validuar përmbajtjen e planit të punës.

KONTEKSTI GLOBAL, NACIONAL E LOKAL

Padyshim se Konventa mbi të Drejtat e Fëmijës¹ është bazamenti i secilit veprim në fushën e të drejtave të fëmijëve. Parimet e saj janë të përqafuara në politika ndërkombëtare që prekin jetën e fëmijëve, por edhe në politikat vendore e lokale. Detyrimisht, edhe ky plan i punës është ndërtuar mbi parimet udhëheqëse të Konventës.

Në nivel vendi veprimi për të drejtat e fëmijës dhe mbrojtjen e fëmijës është planifikuar përmes strategjive. Kështu, sikurse strategjitë pararendëse, edhe Strategjia për të Drejtat e Fëmijës 2019 – 2023² përcakton obligimin e autoriteteve në nivelin vendor dhe lokal për qeverisje që mundëson realizimin e të drejtave të fëmijëve. Objektivi i dytë strategjik në këtë strategji kërkon që qeverisja lokale t'i prioritetizojë të drejtat e fëmijëve, duke synuar përmirësimin e jetës së fëmijëve brenda juridiksionit të tyre në përputhje me obligimet që rrjedhin nga Konventa për të Drejtat e Fëmijës dhe korniza ligjore vendore.

Në Kosovë, për një kohë të gjatë ka munguar ligji për mbrojtjen e fëmijës. Në vitin 2019 ky ligj është miratuar dhe i ka hapur rrugën operacionalizimit të tij përmes akteve nënligjore dhe krijimit e funksionimit të mekanizmave mbrojtës për fëmijët. Kështu Ligji për Mbrojtjen e Fëmijës³ ndër të tjera përcakton që Ekipi për të Drejtat e Fëmijës krijohet në të gjitha komunat e Republikës së Kosovës në nivel të vendimarrjes politike. Në nenin 20 jepen edhe konturat e fushëveprimit të këtij ekipi. Në vitin 2022, Qeveria e Kosovës ka nxjerrë udhëzimin administrativ 06/2022⁴ për themelimin dhe funksionimin e ekipit për të drejtat e fëmijës, që përcakton mënyrën e themelimit dhe aspektet e funksionimit të këtij ekipi.

Kryetari i Komunës, në përputhje me UA 06/2022, më 23 dhjetor 2022 ka nxjerrë vendim për themelimin e Ekipit për të Drejtat e Fëmijës. Mbledhja konstitutive për themelimin e Ekipit është mbajtur me datë 27 dhjetor 2022.

PARIMET DHE VLERAT

Në Komunën e Hanit të Elezit promovohet modeli i qeverisjes lokale që u shërben njësoj të gjithë qytetarëve të vet, duke u ofruar në të njëjtën kohë mundësi të gjithëve të shprehin potencialin e tyre dhe të kontribuojnë aktivisht në mirëqenien e përgjithshme shoqërore. Një model i këtillë promovohet edhe në raport me fëmijët. Ata nuk janë marrës pasivë të shërbimeve të të rriturve por anëtarë aktivë të komunitetit. Si të tillë edhe trajtohen, duke i përfshirë në proceset komunale që lidhen me jetën e tyre dhe duke krijuar kushtet që të zhvillojnë gjithë potencialin e tyre. Si ekip e si komunë, jemi të përcaktuar që proceset në komunë të jenë jo vetëm “për fëmijët” por edhe “me fëmijët”.

Në punën tonë si ekip, udhëhiqemi nga parimet themelore të të drejtave të fëmijëve të cilat janë të gdhendura në Konventën Ndërkombëtare mbi të Drejtat e Fëmijës:

- **Mosdiskriminimi** - të gjithë fëmijët duhet t'i gëzojnë të gjitha të drejtat. Asnjë fëmijë nuk duhet tavuaj diskriminimin mbi çfarëdo baze.
- **Interesat më të mira të fëmijës** - kur merren vendime që ndikojnë në fëmijët, interesave më të mira të fëmijës duhet t'u jepet vëmendje parësore.

¹<https://www.unicef.org/montenegro/media/9291/file/MNE-media-MNEpublication505.pdf>

²<https://kryeministri.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/05/Alb-Track-Changes-Strategjia-per-te-drejtat-e-femijeve-FINAL-12032019.pdf>

³<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=20844>

⁴<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=61596>

- **Jeta, mbijetesa dhe zhvillimi** – të gjithë fëmijëve duhet t’u sigurohet mbijetesa dhe zhvillimi deri në masën më të madhe të mundshme. Zhvillimi përfshin edhe dimensionin e cilësisë: jo vetëm shëndeti fizik, por edhe zhvillimi mental, emocional, kognitiv, social dhe kulturor.
- **Pikëpamjet e fëmijës** - fëmijët duhet të jenë të lirë të shfaqin pikëpamjet lidhur me çdo çështje që ndikon në ta dhe këtyre pikëpamjeve duhet t’u jepet peshë e duhur në përputhje me moshën dhe pjekurinë e fëmijëve.

Ndërtimin e komunës mike për fëmijë e ushqejmë përmes **vlerave të përbashkëta**. Këto vlera lidhen me komunën ku fëmijët:

- Dëgjohen dhe kanë ndikim;
- Janë të mbrojtur nga dhuna e keqtrajtimi;
- Ndihen të sigurt;
- Luajnë e argëtohen;
- Përfshihen lirisht;
- Krijojnë miqësi dhe ndihen të lidhur me komunitetin;
- Kanë mundësi për të mësuar dhe për të zhvilluar shkathhtësitë;
- Ndihen të respektuar;
- Krijojnë ndjenjën e përgjegjësisë ndaj vetes dhe të tjerëve.

QËLLIMI JONË

Krijimi i një sistemi qeverisës komunal që siguron mbrojtjen, zhvillimin dhe mirëqenien e fëmijëve të komunës, përmes bashkërendimit të të gjithë sektorëve komunalë dhe bashkëpunimit me të gjitha palët.

Ne do të ofrojmë një model të qeverisjes lokale që si konsideratë mbizotëruese do t’i ketë interesat më të mira të fëmijëve të komunës. Përmes bashkërendimit të punëve të të gjithë sektorëve komunalë, do të ofrojmë shërbime shumëdimensionale për fëmijët. Në të gjitha fushat e veprimit do të krijojmë lidhje bashkëpunimi me partnerët dhe komunitetin, që fëmijëve t’u krijojmë një mjedis jetësor të këndshëm dhe mundësues. Vëmendje të vazhdueshme do t’i kushtojmë përfshirjes aktive të vetë fëmijëve në të gjitha proceset vendimarrëse në komunë që lidhen me jetën e tyre. Jemi të bindur se vetëm kështu fëmijët tanë do të bëhen qytetarë të ndërgjegjshëm.

FUSHAT E VEPRIMIT

Janë identifikuar gjashtë fusha të veprimit në kuadër të planit të punës. Këto fusha, ndonëse janë të veçanta, në asnjë mënyrë nuk mund të adresohen si të vetme. Përkundrazi ato janë të lidhura ngusht në mes veti dhe e plotësojnë njëra-tjerën, duke e bërë planin e punës koherent e gjithëpërfshirës.

1. Shërbimet cilësore për fëmijë

2. Vetëdijesimi dhe avokimi për fëmijë

3. Hapësirat e sigurta e miqësore për fëmijë

4. Sporti, loja dhe rekreacioni për fëmijë

5. Pjesëmarrja e fëmijëve

6. Koordinimi, vlerësimi e raportimi

OBJEKTIVAT, MASAT E VEPRIMET

Këto fusha prioritare, janë përkthyer në objektiva strategjike dhe më tutjepërmbajnë masa që përmbushin këto objektiva. Secila masë brenda objektivit përkatës është zbrëthyer më tutje në veprime konkrete, që shërbejnë si udhërrëfim në fazën e zbatimit të planit të punës.

OBJEKTIVI 1: Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë

Ne duam t'i përmirësojmë shërbimet e sektorëve si mirëqenie sociale, arsim, shëndetësi, shërbime publike, duke u ofruar fëmijëve të komunës kushtet më të mira të mundshme dhe duke e mbështetur zhvillimin e plotë të fëmijëve. Në këta sektorë respektivë do të identifikohen nevojat specifike dhe llojet e shërbimeve bazë të cilat duhet të përmirësohen apo edhe shërbimet shtesë. Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet kategorive të fëmijëve që kanë më së shumti nevojë siç janë fëmijët nga familjet që janë përfitues të skemës së ndihmës sociale, fëmijë me aftësi të kufizuara, fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme, etj.

Krahas ofrimit të shërbimeve për fëmijët, do të ofrohet mbështetje për familjet dhe komunitetin përmes edukimit, sikurse edhe do të zhvillohen kapacitetet e profesionistëve të fushave të ndryshme që ta përmirësojnë cilësisë e shërbimeve që ofrojnë.

1.1 Krijimi i një sistemi informues shumëdimensional për llojet e shërbimeve sociale në komunë

Do të krijohet një sistem për të mbajtur publikun të informuar për të gjitha shërbimet që ofrohen në komunë. Fillimisht do të bëhet evidentimi i të gjitha shërbimeve ndaj fëmijëve. Më tutje do të zhvillohet një katalog i llojeve të shërbimeve sociale që ofrohen dhe i ofruesve të shërbimeve. Do të organizohet një fushatë informuese përmes institucioneve publike, medias lokale dhe ueb faqesë komunës e kanaleve tjera të komunikimit.

1.2 Ndarja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme

Fëmijët që gjenden në rrethana të jashtëzakonshme kërkojnë përkrahje institucionale në kuptim të ofrimit të shërbimeve profesionale, por edhe ofrimit të shërbimeve logjistike, siç janë ushqimi, transporti, akomodimi, etj. Për këtë arsye do të ofrohet një financim

emergjent për këta fëmijë dhe do të krijohet një sistem për menaxhimin ekëtij financimi dhe këtyre shërbimeve emergjente. Do të evidentohen nevojat për shërbime emergjente dhe do të kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e këtyre shërbimeve.

1.3 Fuqizimi i konceptit të familjeve strehuese dhe farefisnore

Koncepti i familjeve strehuese dhe farefisnore është provuar si i suksesshëm, prandaj edhe është i paraparë me Ligjin për mbrojtjen e fëmijës. Ne do ta promovojmë si shërbim dhe do të ndërmarrim një fushatë për të rritur numrin e këtyre familjeve. Do të bëjmë identifikimin dhe vlerësimin e familjeve strehuese dhe farefisnore dhe do të trajnojmë këto familje. Trajtimi i fëmijëve brenda këtyre familjeve do të monitorohet.

1.4 Përkrahja në ekzekutimin e masave të diversitetit, masave edukative dhe dënimeve për fëmijë që kanë rënë në konflikt me ligjin

Ndonëse ekzekutimi i masave të diversitetit është në kompetencë të shërbimit sprovues, komuna do të ofrojë përkrahjen në këtë drejtim. Prandaj do të lidhet një memorandum i mirëkuptimit mes komunës dhe shërbimit sprovues dhe do të mbahet një komunikim intenziv për lehtësimin e procesit e adresimit të nevojave të fëmijëve në konflikt me ligjin.

1.5 Zhvillimi i praktikave të prindërimit të mirë dhe disiplinimit pozitiv

Modulet ekzistuese të prindërimit të mirë do të përshtaten për nevoja të komunitetit. Po ashtu, do të krijohen kapacitetet njerëzore për ofrimin e moduleve të trajnimit dhe do të shpërndahen praktikat e prindërimit të mirë përmes trajnimeve e sesioneve të informimit.

1.6 Krijimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për ta regjistruar, vijuar dhe përfunduar shkollën

Arsimi i obligueshëm nënkupton që çdo fëmijë i moshës shkollore ta vijojë shkollimin. Megjithatë, edhe në komunën tonë ballafaqohemi me raste të mosregjistrimit, mosvijimit të rregullt dhe braktisjes së shkollimit. Ne do të marrim masa për gjithëpërfshirje në shkollim. Do të krijohet një sistem i komunikimit mes shkollave dhe zyrave të regjistrimit civil për t'i marrë të dhënat e fëmijëve të moshës shkollore nga zona që gravitojnë shkollat, në mënyrë që të lehtësohet procesi i regjistrimit në shkollë. Shkollat do të mirëmbajnë bazën e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit të Sistemit të Menaxhimit të Informatave në Arsim (SMIA). Më tutje, do të funksionalizohen Ekipe për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM), si dhe do të bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim.

1.7 Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla

Do të trajnohen mësuesit për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike dhe psikosociale dhe krijohet mekanizmi për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale. Po ashtu do të identifikohen nevojat për mësues mbështetës për fëmijët me aftësi të kufizuara dhe do të angazhohen këta mësues në shkollat e komunës.

1.8 Inspektimi i cilësisë së hapësirave shkollore

Gjendja e objekteve shkollore ndikon shumë në cilësinë e arsimit. Prandaj, ekipe profesionale do ta inspektojnë gjendjen shkollore (inspektim e objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj). Këto ekipe do të inspektojnë objektet shkollore në baza vjetore dhe do të dalin me raporte vlerësuese. Mbi bazën e raporteve ndërmerren masa përmirësuese me qëllim të krijimit të objekteve dhe mjediseve shkollore miqësore për fëmijë. Standardet e shkollave mike për fëmijë do të promovohen vazhdimisht.

1.9 Krijimi i mekanizmave brenda shkollave për mirëmbajtje të mjediseve shkollore

Kultura shkollore duhet ta ketë pjesë të veten të vazhdueshme mirëmbajtje e objekteve shkollore. Prandaj për të siguruar angazhimin e të gjitha palëve në shkollë në këtë drejtim, do të vetëdijesohen nxënësit dhe palët tjera për nevojën e mirëmbajtjes dhe kujdesin ndaj mjedisit shkollos. Do të hartohet një udhëzues me praktika të mira të mirëmbajtjes së hapësirave shkollore. Çdo vit do të ndahen shpërblime për komunitetet më të veshme shkollore.

1.10 Promovimi shëndetësor, përmes informimit, komunikimit dhe edukimit

Do të promovohet shëndeti përmes fushatës vetëdijesuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve, si dhe përmes edukimit shëndetësor të qytetarëve e ligjëratave për edukimin shëndetësor dhe reprodutiv për nxënësit e shkollave. Po ashtu, do të organizohen ligjëratat për parandalimin e abuzimit me substanca.

1.11 Organizimi i vizitave multidisiplinare shëndetësore për fëmijët, në baza periodike

Do t'i kushtohet kujdes ofrimit të shërbimeve të individualizuara shëndetësore për secilin fëmijë. Prandaj do të zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe përkrahje të zhvillimit në fëmijërinë e hershme. Do të organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, të cilat do të kenë përveç komponentit të intervenimit shëndetësor edhe atë edukativ. Do të zbatohen praktikatat efektive të kujdesit perinatal dhe vizitave për nënat dhe fëmijët. Kontrollat sistematike shëndetësore do të realizohen edhe nëpër shkolla.

1.12 Identifikimi i hershëm i fëmijëve me nevoja të veçanta

Do të përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me nevoja të veçanta. Do të promovohen shërbimet institucionale dhe ato të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijë me nevoja të veçanta, me fokus në përfitimet e FNV dhe familjeve të tyre.

Do të zhvillohet një formular për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës, si parakusht për regjistrim në shkollë. Për ata fëmijë që kanë parametra që identifikojnë nevojën për kontroll më të hollësishëm, do të ndërmerren këto kontrole dhe do të rekomandohen masat që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, prindërit)

1.13 Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë

Do të ofrohen shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim i bazuar në bashkësi për FNV, përmes subvencionimit të organizatave të licencuara për ofrimin e këtyre shërbimeve. Do t'i kushtohet kujdes sigurimit të qasjes fizike të fëmijëve me aftësi të kufizuara në hapësirat publike. Më tutje do të ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cenueshme (komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, fëmijët në situatë rruge/lëmoshëkërkuesit, fëmijët që punojnë, fëmijët e trafikuar, etj.).

OBJEKTIVI 2: Zbatimi i programeve të vetëdijesimit dhe avokimit për mirëqenien e fëmijëve

Ne duam që në bashkëpunim me partnerët tanë, të krijojmë një sistem efektiv për të vetëdijësuar të rriturit, por edhe vet fëmijët për të drejtat e fëmijëve, mirëqenien e tyre dhe për komunën mike për ta. Programet për informim dhe zhvillim profesional për të gjitha palët duke përfshirë edhe politikëbërësit e zyrtarët më të lartë komunalë, janë të njëjta rëndësia të

veçantë. Në të njëjtën kohë, ne do t'i inkurajojmë organizatat e shoqërisë civile, agjencitë e pavarura që të avokojnë për fëmijët. Ndërkaq, do të shfrytëzohet edhe media për promovimin e të drejtave të fëmijës.

2.1 Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë për aspekte të të drejtave të fëmijëve.

Me rëndësi konsiderohet që politikëbërësit dhe zyrtarët komunalë si bartës të funksioneve, të jenë mirë të informuar dhe të kenë aftësi vlerësimi e gjykimi për aspekte të të drejtave të fëmijëve. Prandaj, do të organizohen trajnime për tanë temat e njohjes dhe promovimit të të drejtave të fëmijëve, instrumenteve ndërkombëtare, legjislacionit dhe rregullativës që lidhet me të drejtat e fëmijëve, vlerësimin dhe raportimin të gjendjes së fëmijëve, standardeve të operimit, investimit publik në fëmijë, etj.

2.2 Organizimi i fushatave vetëdijesuese për të rriturit dhe për fëmijët

Qytetarët duhet të vetëdijesohen për atributete komunës mike për fëmijë dhe të aktivizohen si qytetarë të përgjegjshëm. Prandaj, do të organizohen fushata vetëdijesuese për të rritur dhe fëmijë. Fushatat do të përfshijnë ligjëratat publike, shpërndarjen e materialit promovues, ofrimin e trajnimeve me profesionistë të fushave të ndryshme si dhe me prindër, etj. Ndërsa fëmijëve do t'u ofrohen programe për të drejtat e njeriut dhe qytetarinë demokratike brenda kurrikulit shkollor dhe përmes edukimit joformal.

2.3 Mbështetja e organizatave joqeveritare dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës

Ne do të jemi transparentë dhe të gatshëm për të shqyrtuar e për adresuar opinionet e të gjitha palëve, lidhur me qeverisjen komunale. Në vështrim të veprimit të përgjegjshëm karshi fëmijëve, do t'i mbajmë dyert e hapura për organizatat joqeveritare, koalicionet e rrjetet që monitorojnë, promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Për më shumë, do të përkrahet puna e tyre. Po ashtu do të mundësohet dhe përkrahet puna e vetë organizatave të fëmijëve dhe të rinjve në avokimin për të drejtat e tyre.

2.4 Promovimi i të drejtave të fëmijës përmes medias

Shfrytëzimi i medimeve të ndryshme për të gjeneruar lajme të përgjegjshme për fëmijët dhe në interesin më të mirë të tyre është shumë i rëndësishëm. Për të siguruar këtë, do të ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyren komunale për marrëdhënie me publikun, për sekretariatit e ekipit si dhe për mediat e profesionistët e mediave të shkruara dhe elektronike.

OBJEKTIVI 3: Krijimi i hapësirave publike të sigurta dhe miqësore për fëmijët

Ne duam që hapësirat në të cilat frekuentojnë fëmijët të jenë plotësisht të parrezikshme për ta dhe t'u krijojnë atyre ndjenjën e sigurisë në çdo kohë, edhe atëherë kur janë vetëm. Komuna do të përfshijë aktivisht fëmijët dhe prindërit në konsultime gjatë rregullimeve urbanistike, do të përmirësojë higjienën kolektive, do të krijojë kushte për qarkullim të lirë e trafik të sigurt, do të shmang rreziqet në hapësira publike dhe do të krijojë mjedis ekologjik.

3.1 Përmirësimi i higjienës kolektive

Që fëmijët tanë të rriten në një mjedis të pastër do të identifikohen lagjet pa sistem të menaxhimit të ujërave të zeza dhe do të zbatohen projekte për menaxhimin e tyre. Po ashtu do të mirëmbahet dhe aty ku ka nevojë të përmirësohet shërbimi i grumbullimit të mbeturinave në hapësira publike dhe nëpër familje. Ndërsa do të identifikohen pjesët që nuk janë të mbuluara me ujësjellës dhe do të shtrihet ujësjellësi në ato pjesë, apo të përkrahen në sigurimin e ujit të pijes prej burimeve alternative.

3.2 Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët

Për të përmirësuar këtë situatë, do të hartohen dhe zbatohen projekte për lirim të trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve, vendosjen e barrierave, etj. Edhe projekti për shtigjet e biçiklistëve do të hartohet e të realizohet. Ndërkaq, me të gjithë pjesëmarrësit në trafik do të ndërmerret një fushatë informimi për sigurinë në trafik.

3.3 Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik

Hapësirat publike shpesh përbëjnë rrezik për fëmijët, për shkak të dëmtimeve të këtyre hapësirave. Prandaj, do të monitorohen në mënyrë sistematike hapësirat publike për të identifikuar rreziqet eventuale për fëmijët (shtretërit e lumenjve, deponitë, rrënojat, gropat e pusetat e pambuluara, trotuarët e vendkalimet e pashenjuara, lodrat për fëmijë, etj.) dhe do të merren masa për eliminimin e tyre. Komuna do të mbështetet edhe në ndihmën e publikut në raportimin e rreziqeve të tilla. Kështu, do të lansohet e mirëmbahet një kanal për publikun për raportimin e rreziqeve si dhe do të merren masa për eliminimin e tyre në afat sa më të shkurtër.

Për shkak të koncentrimit të madh të fëmijëve rreth shkollave, do të merren masa për të parandaluar rreziqet përreth shkollës, që mund të vijnë nga prania e personave të paautorizuar, shitja e artikujve të dëmshëm, etj. Po ashtu në nivel komune dhe në bashkëpunim edhe me nivelin qendror do të bëhet sistemimi i qenve endacakë

Më tutje do të ndërmarren veprime të rritjes së hapësirave të gjelbra e parqeve në qytet, si dhe pyjeve në pjesën rurale.

OBJEKTIVI 4: Zhvillimi i fëmijëve përmes sporteve, lojës dhe rekreacionit

Loja, rekreacioni dhe sporti janë elemente të rëndësishme të zhvillimit të fëmijëve dhe segmente ku ata shfaqin talentet e tyre. Prandaj, do të promovohet pjesëmarrja e fëmijëve nëpër klube sportive e institucione kulturore. Shkollat do të jenë institucionet që përtej kurrikulit formal do të krijojnë hapësirën dhe mundësitë për aktivitete të kohës së lirë, rekreacion e sport për nxënësit. Po ashtu, shkollat do të krijojnë lidhjet me klubet sportive, klubet artistike e kulturore, në mënyrë që fëmijët të mund t'i zhvillojnë më tutje talentet e tyre në fushat në të cilat kanë interesim. Hapësirat publike do të adaptohen që të sigurojnë argëtim e kohë të lirë për fëmijët nëpër lagje.

4.1 Promovimi i sportit nëpër shkolla

Në nivel të shkollave do të zhvillohen kapacitetet njerëzore që do të marrin përgjegjësinë e promovimit të sportit shkollor. Do të krijohen klubet sportive në nivel të shkollave dhe do të organizohen gara shkollore në sporte të ndryshme. Rëndësi do t'i kushtohet përfshirjes gjinore dhe thyerjes së stereotipeve gjinore.

4.2 Funksionalizimi i klubeve sportive të kategorive të reja

Do të punohet me klubet sportive ekzistuese në aktivizimin e klubeve për kategoritë e reja për vajza dhe djem. Për të rekrutuar fëmijë dhe të rinj në klube, do të bashkëpunohet me shkollat dhe do të mbahen kampe për identifikimin e talenteve.

4.3 Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë

Do të ofrohen programe artistike e kulturore nëpër shkolla, ku fëmijët do të demonstrojnë shkathësitë e tyre. Klubet artistike e kulturore të shkollave do të lidhen me organizata të artit e kulturës si teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, etj., për të ofruar mundësi shtesë për fëmijët që kanë afinitet në këto fusha. Po ashtu, do të përkrahen shkollat dhe institucionet në promovimin e hapësirave për programim, kodim, ueb dizajn, etj. Praktika të tilla tashmë janë instaluar në nivel të shkollave, dhe do të zhvillohen më tutje.

4.4 Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion

Lagjet tona duhet të ofrojnë hapësira të rekreacionit ku fëmijët mund të çlodhen e shoqërohen. Për këtë arsye, do të inspektohet situata me parqet ekzistuese dhe do të identifikohen nevojat për hapësira shtesë për lojë. Më tutje, do të intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja. E gjithë kjo do të bëhet në përputhje me standardet e hapësirave të sigurta e mike për fëmijë. Do të krijohet një partneritet mes komunës dhe komunitetit duke krijuar ekipet e përbashkëta për mirëmbajtjen e hapësirave rekreative. Për t'i kthyer këto hapësira komunitare në hapësira përfshirëse, do të bëhet identifikimi i nevojave për rekreacion i fëmijëve me nevoja të veçanta dhe përfshirja e tyre në parqet ekzistuese.

4.5 Angazhimi i fëmijëve në aktivitete të lira dobiprurëse për komunitetin

Po aq me rëndësi është që fëmijëve t'u ofrohen mundësi që këtë kohë rekreacioni ta shfrytëzojnë për aktivitete që janë me përfitim për komunitetin. Kësisoj ata i zhvillojnë vlerat qytetare dhe përgjegjësinë për komunitetin. Komuna do të përkrah organizimin e kampeve me fëmijë dhe të rinj nga shkollat e ndryshme, por edhe atyre nga organizatat e fëmijëve. Këto kampe do të jenë të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj. Do të organizohen vizita e takime edukative e kulturore në institucionet që mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Më tutje, do të bëhet angazhimi i fëmijëve dhe të rinjve në aktivitete në përfitim të komunitetit si mbjellja e drunjëve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik, etj.

OBJEKTIVI 5: Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre

Ne duam që fëmijët, në varësi të kapacitetit të tyre, të marrin pjesë aktivisht në vendimet për komunën, sidomos në ato që lidhen drejtpërdrejt me jetën e tyre. Do të ndihmojmë edhe familjet që të ndjekin këtë qasje që nga fëmijëria e hershme, kurdo që vendoset për jetët e fëmijëve të tyre. Institucionet arsimore kanë një rol të madh në fuqizimin e fëmijëve në pjesëmarrje. Strukturave përfaqësuese të fëmijëve në nivele të ndryshme do t'u ofrohet hapësirë veprimi dhe përkrahje nga të rriturit në zhvillimin e kapaciteteve të tyre. Organet vendimmarrëse në të gjithë sektorët e komunës do të ndjekin procedurat e konsultimeve me fëmijë para se të marrin vendime që ndikojnë në jetën e fëmijëve.

5.1 Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijët me rastin e vendimmarrjes

Do të përcaktohen procedurat për konsultimin e fëmijëve për të gjitha palët në komunë që marrin vendime për fëmijët dhe në përgjithësi për qytetarët e komunës. Këto procedura do të paraqiten përmes njëudhëzuesi praktik. Më tutje do të organizohen sesione informimi për procedurat e konsultimeve me fëmijë, në mënyrë që këto procedura të përvetësohen nga të gjithë. Do të monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë nga të gjithë sektorët komunalë me rastet e hartimit të projekteve zhvillimore, strategjive e planeve të veprimit, me rastin e planifikimit të buxhetit, etj.

5.2 Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve

Këshillat e nxënësve janë organe të nxënësve të parapara me ligj. Ndonëse ato janë të themeluara në të gjitha shkollat, funksionimi i tyre duke përfshirë mënyrën e përzgjedhjes dhe mandatin e angazhimit të tyre është larg prej standardeve të përfaqësimit demokratik. Prandaj, do të nxitet funksionimi i rregullt i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet, duke filluar nga këshillat e nxënësve nëpër klasa, dhe themelimin e Asamblesë Komonale të Fëmijëve. Këto organe duhet të jenë gjithëpërfshirëse në kuptim të përfaqësimit gjinor, gjeografik, etnik, të aftësive, etj. Më tutje, do të zhvillohen kapacitetet e fëmijëve për pjesëmarrje demokratike në jetën shkollore dhe të komunitetit, përmes moduleve të trajnimit për udhëheqje e aktivizim qytetar. Një aspekt qenësor është rregullimi i marrëdhënieve në mes vetë nxënësve. Për këtë arsye do të promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë, por edhe në lagje. Do të identifikohen fëmijë që mund të angazhohen si ndërmjetësues dhe të trajnohen për aspekte të ndërmjetësimit në mes moshatarëve.

OBJEKTIVI 6: Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes vlerësimit dhe raportimit për gjendjen e fëmijëve në komunë

Ne duam që i gjithë procesi i zbatimit të planit të punës të refletojë qeverisjen e mirë dhe miqësore për fëmijë. Prandaj, është me shumë rëndësi që ky proces të jetë me pronësi të gjerë, ku të gjitha palët do të bashkërendojnë veprimet me qëllimin që të adresohen masat e definuara me planin e punës. Ndërsa, për të siguruar cilësinë na nevojitet zhvillimi i instrumenteve për vlerësimin e ndikimit në fëmijë, dhe hartimi i raporteve për gjendjen e fëmijëve të komunës.

6.1 Vlerësimi i ndikimit në fëmijë dhe raportimi për gjendjen e fëmijëve

I gjithë procesi i qeverisjes miqësore për fëmijë, i bashkërenduar përmes planit të punës ka nevojë t'i nënshtrohet procesit të vlerësimit të ndikimit që ka në fëmijë. Prandaj, fillimisht do të realizohet një studim bazë lidhur me të gjitha aspektet e qeverisjes, që do të shërbejë për monitorim e vlerësim të zbatimit të planit të punës. Pastaj, do të bëhet vlerësimi periodik i ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës. Raportet nga vlerësimi do të diskutohen në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikën e qeverisjes lokale.

6.2 Koordinimi me palët relevante

Qasja e bashkëpunimit me të gjitha palët, është parim i punës së qeverisjes komunale në përpjekjen për një komunë miqe për fëmijë. Prandaj, do të mbajmë komunikim dhe bashkëpunim të vazhdueshëm me palët e ndryshme si në nivelin lokal (me organizata, grupe joformale, bashkësi lokale, këshilla, etj.), ashtu edhe në nivelin rajonal e qendror (me institucionet qendrore/rajonale që ofrojnë shërbime në nivel komunal, por edhe me vet qeverisjen qendrore) Kjo do të na ndihmojë që të sigurojmë politika të mira për fëmijët, si dhe të kërkojmë përkrahje shtesë nga niveli qendror për nevojat e fëmijëve të komunës.

6.3 Vlerësimi dhe raportimi

Plani i veprimit do t'i nënshtrohet vlerësimit periodik në baza gjashtëmuajshe, prej nga do të nxjerren raportet, të cilat do të shërbejnë për periudhat vijuese të implementimit. Ndërsa në fund të periudhës së zbatimit të planit trevjeçar do të bëhet vlerësimi përfundimtar i zbatimit të këtij plani dhe do të hartohet raporti i cili do të shërbejë si burim për planifikimin e planit të ardhshëm disavjeçar.

SHTOJCA: PLANI I DETAJUAR I VEPRIMIT

Plani i detajuar i veprimit (me bartësit, shtrirjen kohore, nevojat buxhetore dhe burimet e financimit) është dhënë si shtojcë në një dokument Exceli

EKIPI KOMUNAL PËR TË DREJTAT E FËMIJËS, HANI I ELEZIT
PLANI TREVJEÇAR I PUNËS

Nr.	Objektivat strategjike/masat/veprimet	Treguesit e suksesit	Bartësit	Nevojat buxhetore	Burimi i financimit	Koha e realizimit
1	Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë					
1.1	Krijimi i një sistemi informues shumë dimensional për llojet e shërbimeve sociale në komunë					
	Bëhet ekzaminimi/evidentimi i shërbimeve ndaj fëmijëve në Komunë	Publiku është i informuar për gamën e shërbimeve për fëmijët në komunë	Drejtoria për mirëqenie sociale		Komuna; KOMF; UNICEF	2024-2026
	Zhvillohet katalogu i llojeve të shërbimeve komunale dhe ofruesve të shërbimeve		Drejtoria për mirëqenie sociale/sekretariati	€2,000.00		
	Organizohet një fushatë informuese përmes institucioneve publike dhe ueb faqes së komunës		Kryesuesi i ekipit/Zyra për informim			
1.2	Ndarja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme					
	Identifikohen nevojat për shërbime	Kontratat kornizë për shërbime emergjente janë të lidhura	Drejtoria për mirëqenie sociale/QPS		Komuna	2024-2026
	Kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e shërbimeve emergjente për fëmijët (si: mallëra, ushqim, transport, etj.)		Zyra e prokurimit	€1,500.00		
1.3	Fuqizimi i konceptit të familjeve strehuese dhe farefisnore					
	Promovohet koncepti i familjeve strehuese dhe farefisnore	Së paku dy familje strehuese brenda komunës	DSHMS,OFAP	€1,000.00	Komuna	2024-2026
	Bëhet indentifikimi dhe vlerësimi i familjeve strehuese dhe farefisnore		DSHMS/QPS			
	Trajnohen familjet strehuese dhe farefisnore		DSHMS/QPS	€200.00		
	Ofrohet strehimi dhe monitorohet trajtimi i fëmijëve brenda këtyre familjeve		DSHMS/QPS	€2,400.00		
1.4	Përkrahja në ekzekutimin e masave të diversitetit, masave edukative dhe dënimeve për fëmijë që kanë rënë në konflikt me ligjin					
	Nënskruhet një memorandum i mirëkuptimit në mes të Komunës dhe Shërbimi Sprovues	Bashkëpunim i mirë me shërbimin sprovues	Kryetari/sekretariati i ekipit			
	Rritet komunikimi në mes të komunës dhe institucionit sprovues, për lehtësimin e procesit e adresimit të nevojave të fëmijëve në konflikt me ligjin		Të gjithë sektorët			
1.5	Zhvillimi i praktikave të prindërimit të mirë dhe disiplinimit pozitiv					
	Përshtaten modulet/praktikat ekzistuese të prindërimit të mirë për nevoja të komunitetit.	Së paku 3 trajnerë të certifikuar Së paku 80 prindër përfitues të trajnimeve/sesioneve informuese	DKA/DSHMS		Donatorët (KOMF, TdH, UNICEF, etj.)	
	Krijohen kapacitetet njerëzore për ofrimin e moduleve të trajnimit (trajnim i trajnerëve), p.sh. psikologët në shkolla, edukatorët, profesionistët shëndetësorë, etj.		DKA/DSHMS	€500.00		
	Shpërndahen praktikat e prindërimit të mirë përmes trajnimeve/sesioneve informuese		DKA/DSHMS	€500.00		
1.6	Krijimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për t'u regjistruar, vijuar dhe përfunduar shkollën					
	Bashkëpunohet me zyrën e regjistrimit civil, QKMF dhe merren informata për të gjithë fëmijëve të moshës shkollore.	Të gjithë fëmijët e moshës shkollore janë regjistruar në shkollë;	Drejtoria e Administratës			
	Regjistrohen nxënësit duke respektuar rregulloren e komunës për rajonalizimin e shkollave.		DKA			

	Mirëmbahet baza e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit SMIA-s	Rastet e rrezikut nga braktisja dhe të braktisjes adresohen me efikasitet	DKA/Shkollat			
	Funksionalizohen Ekipet për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM)		DKA/Shkollat			
	Bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim		DKA			
1.7	Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla					
	Trajnohen mësime për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike dhe psikosociale	Mekanizëm efektiv i referimit të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale; Numër i shtuar i mësimeve mbështetës	DKA			
	Krijohet mekanizmi për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale		DKA/Shkollat			
	Identifikohen nevojat për mësime mbështetës për fëmijët me aftësi të kufizuara		DKA/MASHTI			
	Punësohen mësime mbështetës		DKA/MASHTI		Komuna/Qeveria	
1.8	Inspektimi i cilësisë së hapësirave shkollore					
	Angazhohen ekipe profesionale për inspektim të gjendjes së shkollave (inspektim të vjetërsisë së objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj.)	Shkollat i plotësojnë standardet e shkollave mike për fëmijë	DKA			
	Inspektohen objektet shkollore në baza vjetore dhe hartohen raporte		DKA			
	Ndërmerren masa përmirësuese bazuar në raportet		DKA			
	Promovohen standardet për shkollat mike për fëmijë		DKA			
1.9	Krijimi i mekanizmave brenda shkollave për mirëmbajtje të mjediseve shkollore					
	Vetëdijësohen nxënësit dhe palët tjera për nevojën e mirëmbajtjes së shkollës	Komunitetet shkollore kompetente në mirëmbajtje të hapësirave shkollore	DKA/Shkollat			
	Hartohet një udhëzues me praktika të mira të mirëmbajtjes së hapësirave shkollore		DKA/Shkollat			
	Shpërblehen komunitetet më të veshme shkollore		DKA/Shkollat	€1,000.00	Komuna/ financime të tjera të jashtme	
1.10	Promovimi shëndetësor, përmes informimit, komunikimit dhe edukimit					
	Ndërmerret fushatë vetëdijësuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve	Ligjëratat e format e tjera të informimit e edukimit shëndetësor janë të rregullta	DSh/QMF - IShP/DKA	€1,000.00	Komuna	2024-2026
	Organizohen ligjëratat për edukimin shëndetësor dhe reprodutiv për nxënësit e shkollave, përmes sistemit të ligjëratave të profesionistëve shëndetësorë.		DSh/QMF - IShP			
	Organizohen ligjëratat për parandalimin e abuzimit me substanca		DSh/QMF - IShP			
1.11	Organizimi i vizitave multidisiplinare shëndetësore për fëmijët, në baza periodike					
	Zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, për këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe për përkrahjen e zhvillimit në fëmijërinë e hershme.	Janë realizuar vizita të rregullta për nënat dhe fëmijët; Janë realizuar kontrole sistematike shëndetësore në shkollë	QMF/DKA	€300.00		2024-2026
	Organizohen vizita shëndetësore në shtëpi për nënat dhe fëmijët		QMF			
	Zbatohen praktikat efektive të kujdesit perinatal		QMF			
	Organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, me komponentin e intervenimit shëndetësor edhe atij edukativ.		QMF			

	Realizohen kontrollet sistematike shëndetësore nëpër shkolla		QMF/IShP			
1.12	Identifikimi i hershëm i fëmijëve me nevoja të veçanta					
	Përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me nevoja të veçanta Promovohen shërbimet institucionale dhe të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijëve me nevoja të veçanta, me fokus në përfitimet e FNV dhe familjeve Zhvillohet dokumenti (formulari) për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës, si parakusht për regjistrim në shkollë. Bëhen kontrolle të hollësishme të fëmijëve në nevojë dhe rekomandohen masat që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, prindërit)	Ekzistojnë procedura të qarta për adresimin e nevojave të veçanta të nxënësve në shkollë dhe zbatohen rast pas rasti	QPS/DSHMS DSHMS DKA DKA/Ekipi vlerësues			
1.13	Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë					
	Subvencionohen organizatat e licencuara që ofrojnë shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim të bazuar në bashkësi, për fëmijët me aftësi të kufizuara Sigurohet qasja fizike e fëmijëve me aftësi të kufizuara në hapësira publike Ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cenueshme (komunitetet boshnjak, fëmijët në situatë rruge/lëmoshëkërkesit, fëmijët që punojnë, fëmijët e trafikuar, etj.)	Së paku 2 janë përfitues të shërbimeve rehabilituese Treguesi për eliminimin e barrierave (në varesi të planit) Ekzistojnë dhe zbatohen programe të veçanta të mbështetjes për kategori të fëmijëve nga grupet e cenueshme	DSHMS DShP/DUMM DMS/DKRS/ZKKK Tryezat për menaxhimin e rasteve	€3,000.00 €400.00	Komuna/OJQ Komuna Komuna/OJQ	2024-2026 2024-2026
2	Zbatimi i programeve të vetëdijesimit dhe avokimit për mirëqenien e fëmijëve					
2.1	Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë për aspekte të të drejtave të fëmijëve					
	Ofrohen trajnimet për politikëbërësit dhe zyrtarët komunalë	Mbi 80% e zyrtarëve komunalë janë të trajnuar për aspekte të të drejtave dhe mirëqenies së fëmijës	ZBGjDNj	€300.00	Komuna/zyra e kryetarit	2024=2026
2.2	Organizimi i fushatave vetëdijesuese për të rriturit dhe për fëmijët					
	Planifikohen fushata vetëdijesuese për të rriturit dhe fëmijët Organizohen fushatat vetëdijesuese dhe shpërndahet material promovues për mbrojtjen e fëmijëve dhe të drejtat e tyre	Së paku nga një fushatë apo program vetëdijesimi në vit	ZBGjDNj/Zyra e informimit ZBGjDNj/Zyra e informimit			
2.3	Mbështetja e organizatave joqeveritare dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës					
	Përkrahet puna e organizatave joqeveritare, koalicionëve e rrjeteve që monitorojnë, promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve Mundësohet dhe përkrahet puna e vetë strukturave organizative të fëmijëve dhe të rinjve (sport, kulturë)	OJQ-të dhe institucionet e pavarura rregullisht mbështeten nga komuna në avokimin për fëmijët	Kabineti i kryetarit Kabineti i kryetarit	€3,000.00 €10,000.00	Komuna/OJQ Komuna/donatorë	2024-2026 2024-2026
2.4	Promovimi i të drejtave të fëmijës përmes medias dhe media elektronike					
	Ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyren komunale për marrëdhënie me publikun, për sekretariatit e Ekipit dhe mediat e profesionistët e mediave të shkruara dhe elektronike	Zyrtarët e komunës përgjegjës për komunikim me publikun janë kompetentë në çështje të të drejtave dhe mbrojtjes së fëmijëve	Kabineti i kryetarit	€500.00	Komuna	2024-2026

	Organizohen forume diskutimi në mes komunës dhe mediave lidhur me standardet për mbrojtjen e identitetit dhe integritetit të fëmijëve	Komuna ka subvencionuar fushatat mediale në promovim të të drejtave të fëmijës	Kabineti i kryetarit			
3	Krijimi i hapësirave publike të sigurt dhe miqësore për fëmijët		Kabineti i kryetarit			
3.1	Përmirësimi i higjienës kolektive					
	Identifikohen lagjet pa sistem të menaxhimit të ujërave të zeza dhe zbatohen projekte për menaxhimin e tyre. Mirëmbahet, dhe aty ku ka nevojë, përmirësohet shërbimi i grumbullimit të mbeturinave në hapësira publike dhe nëpër familje. Identifikohen pjesët që nuk janë të mbuluara me ujësjellës dhe përkrahen në sigurimin e ujit të pijes prej burimeve alternative.	Së paku disa lokacione me rregullim të ujësjellësit Disalagje me menaxhim të ujërave të zeza	DShP DShP DShP	€70,000.00	Komuna	2024-2026
3.2	Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët					
	Hartohen dhe realizohen projekte për lirim të trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve, vendosjen e barrierave, etj. Hartohet dhe realizohet projekti për shtigjet dhe parkingjet e biçiklistëve. Bëhet fushatë informimi me të gjithë pjesëmarrësit në trafik për sigurinë në trafik dhe ligjerata vetëdijesuese për fenomene negative.	Projektet e trafikut të sigurt janë në zbatim të vazhdueshëm	DShP/Policia DUMM Policia	€2,000.00 €25,000.00	Komuna Komuna	2024-2026 2024-2026
3.3	Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik					
	Monitorohen sistematikisht hapësirat publike për të identifikuar rreziqet eventuale për fëmijët si dhe merren masa për eliminimin e tyre. Lansohet e mirëmbahet një kanal për publikun për raportimin e rreziqeve si dhe merren masa për eliminimin e tyre në afat sa më të shkurtër. Menaxhohen/sistemohen qentë endacakë Merren masa për të parandaluar rreziqet përreth shkollës (personat e paautorizuar, shitja e artikujve të dëmshëm, etj.) Rritet sipërfaqja e hapësirave të gjelbra e parqeve në qytet, si dhe pyjeve në pjesën rurale.	Është vendosur sistem efektiv i monitorimit të rreziqeve; "Ndreqe.com" ose një platformë e ngashme funksionale; Është krijuar një mekanizëm mbrojtës rreth shkollës	Drejtoria e shërbimeve publike Drejtoria e bujqësisë DKA, policia, Drejtoria e Inspektoratit DUMM	€150,000.00	Komuna	2024-2026
4	Zhvillimi i fëmijëve përmes sporteve, lojës dhe rekreacionit					
4.1	Promovimi i sportit nëpër shkolla					
	Ngriten kapacitetet e përfaqësuesve të shkollave për promovimin e sportit shkollor Krijohen/zvillohen klubet sportive shkollore Organizohen gara sportive mes shkollave	Në të gjitha shkollat së paku disa klube sportive për djem e vajza janë funksionale	DKRS DKRS DKRS dhe DKA			
4.2	Funksionalizimi i klubeve sportive të kategorive të reja					
	Nxitet rekrutimi i fëmijëve djem e vajza nëpër klube sportive Mbështetet komunikimi në mes të klubeve, shkollave dhe prindërve	Prurje të shtuara të grupmoshave të reja në klubet sportive të komunës	DKRS DKRS			

	Organizohen kampe për identifikimin e talenteve në sporte		DKRS			
4.3	Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë					
	Nxitet themelimi/funksionimi i klubeve artistike e kulturore nëpër shkolla	Numër i shtuar i klubeve artistike e kulturore në shkollat e komunës; Fuqizohen klubet e nxënësve për kodim nëpër shkolla	DKRS dhe DKA			
	Organizohen aktivitete të përbashkëta të klubeve artistike e kulturore të shkollave dhe të organizatave të artit e kulturës si teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, etj.		DKRS dhe DKA			
	Ofrohen më shumë hapësira nëpër shkolla e gjetiu që fëmijët të zhvillojnë shkathtësitë teknologjike si: programim, kodim, ueb dizajn, etj.		DKA			
4.4	Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion					
	Inspektohen parqet ekzistuese dhe identifikohen nevojat për hapësira shtesë për lojë	Numër i shtuar i hapësirave joformale për rekreacion; Së paku 1 ekipet për menaxhim të hapësirave janë funksionale	DKRS			
	Intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja		DKRS			
	Krijohen ekipet e përbashkëta për mirëmbajtjen e hapësirave rekreative		DKRS			
4.5	Angazhimi i fëmijëve në aktivitete të lira dobiprurëse për komunitetin					
	Organizohen kampe të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj. për fëmijët e shkollave dhe organizatave të fëmijëve	Disa kampe për fëmijë të organizuara; Disa aktivitete komunitare me përfshirjen e fëmijëve të organizuara	DKA			
	Organizohen vizita e takime në institucione për mbrojtjen e të drejtave të njeriut/fëmijëve		DKA e ZBGJDNJ	€1,000.00	DKA	2024-2026
	Angazhohen fëmijët dhe të rinjtë në aktivitete në përfitim të komunitetit (mbjellja e drunjëve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik)		DKA			
5	Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre					
5.1	Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijët me rastin e vendimmarrjes					
	Zbatohet një udhëzues praktik për procedurat e konsultimit me fëmijë që në fazat e hershme	Në Komunë gjerësisht zbatohen procedurat e konsultimeve me fëmijë	DMS	€500.00	Donatorët (KOMF, TdH, UNICEF, etj.)	2024-2026
	Organizohen sesione informimi për procedurat e konsultimeve me fëmijë		DMS / Zyrtari për mbrojtjen e fëmijëve			
	Monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë		Zyrtari për mbrojtjen e fëmijëve			
5.2	Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve					
	Nxitet funksionimi i rregullt i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet	Këshillat e nxënësve në shkolla janë funksionale; Numër i shtuar i ekepeve të nxënësve për ndërmjetësim	DKA/Zyrtari për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve			
	Trajnohen përfaqësuesit e nxënësve për udhëheqje dhe aktivizim qytetar		DKA	€500.00	Donatorët (KOMF, TdH, UNICEF, etj.)	2024-2026
	Promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë		DKA			

6	Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes vlerësimit dhe raportimit për gjendjen e fëmijëve në komunë					
6.1	Vlerësimi i ndikimit në fëmijë dhe raportimi për gjendjen e fëmijëve					
	Realizohet një studim bazë lidhur me të gjitha aspektet e qeverisjes, që do të shërbejë për monitorim e vlerësim të zbatimi të planit të punës	Gjendja në fillim të periudhës së planit të veprimit është analizuar përmes një studimi fillestar; Raportet e vlerësimit të ndikimit në fëmijë diskutohen në nivel të Ekipit	Kabineti i Kryetarit/Sekretariati	€400.00	Komuna dhe donatoret	2024-2026
	Bëhet vlerësimi periodik i ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës		Kabineti i Kryetarit/Sekretariati			
	Diskutohen raportet në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikatat të qeverisjes lokale		Kabineti i Kryetarit/Sekretariati			
6.2	Koordinimi me palët relevante					
	Mbahet komunikim e bashkëpunim sipas nevojës me palët e tjera në nivel qendror, lokal dhe në nivel të komunitetit	Organizohen takime e veprime të përbashkëta me palët e tjera	Kabineti i Kryetarit/Zyra e informimit			
6.3	Vlerësimi dhe raportimi					
	Bëhet vlerësimi periodik (çdo 6 muaj) i zbatimit të planit të punës dhe hartohet raporti	Vlerësimet periodike dhe vlerësimi përfundimtar materializohen me raporte	Kabineti i Kryetarit/Zyrtari për DF			
	Bëhet vlerësimi përfundimtar i zbatimit të planit të punës dhe hartohet raporti përfundimtar		Kabineti i Kryetarit/Zyrtari për DF			